

תאריך עדכון: יולי 2016

שם ומספר הקורס: עיניים 81-108/81-367-81

שם ראש התחום: פרופ' יוסף פיקל

מחלקות מלמדות ומנהליהן: ביה"ח זין-פרופ' יוסף פיקל, ביה"ח נהריה- ד"ר צבי סגל, ביה"ח פוריה-ד"ר חנין גיבלי.

סוג הקורס: קלרקשיפ

שנת לימודים: תשע"ז סמסטר: א'+ב' היקף שעות: 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט: מודל

א. מטרת הקורס

לימודים קליניים ברפואת עיניים מבוססים על לימודים פרה-קליניים של האנטומיה והפיזיולוגיה של מערכת הראיה על כל חלקיה מכדור העין ועד קורטקס הראיה במוח. הסטודנט ילמד על התלונות ועל הסימפטומים של מחלות ופציעות במערכת הראיה. הסטודנט ילמד על עקרונות בדיקת ראיה ושדות ראיה, תוך היכרות עם האופתלמוסקופ הבלתי ישיר והישיר. הסטודנט יכיר את דרכי הערכה ובדיקת ראיה כולל בדיקות דימות ואלקטרופיזיולוגיות. האבחנות השכיחות ואבחנה מבודלת ויכין תוכנית טיפול ומעקב. הסטודנט ילמד על המשמעות של עיוורון וכבדות ראיה לחולה

ב. תוכן הקורס:

1. בדיקת קרקעית העין - הסבר ותרגול מעשי של בדיקת קרקעית העין באופתלמוסקופי שיר
2. מחלות סיסטמיות והעין – סוכרת, יתר לחץ דם, מחלות ריאומטיות, היפרתירואידוזיס, ומחלות סיסטמיות אחרות
3. אלקטרופיזיולוגיה של העין – EOG, ERG, VEP, ראית צבעים
4. נוירולוגיה ונוירו אופטלמוגיה – מהלך עצבי הראיה, משמעות שדה הראיה ונוקים בשדה הראיה:

- טרשת נפוצה
- מיאסתניה
- נאוריטיס אופטית
- פפילדמה
- תיסמונת הורנר
- אנאיזוקוריא ורגובת אישוניים

5. השפעת מחלות עיניים על האדם הזקן ומשמעות עיוורון וכבדות ראיה:

- גלאוקומה
- ניוון מקולרי גילי

- ירוד
- הפרדות הזגוגית והרשתית

6. מחלות עניים בילדים :

- רטינופתיה של פגות
- אמבליופיה
- לאוקוקוריאה וגידולים בעין
- דלקת פרה-אורביטלית ואורביטלית
- Acute retinal necrosis

7. חבלות בעיניים - קהות, חודרות וכוויות חוס וכימיות

8. מצבי חירום באופתלמולוגיה

9. דלקות

- דלקות הלחמית כולל אלרגיה
- Blepharitis chalazion hordeolum

מהלך השיעורים

לימוד הנושאים הבאים :

1. אנמנזה ותלונות של מחלות ולקויים במערכת הראיה
2. בדיקה פיזיקלית ושימוש באופתלמוסקופ הישיר
3. בדיקת שדות ראיה ועקרונות בדיקה ההתמקדות
4. מחלות הלחמית, הקרנית, העדשה, לשכה הקדמית והאחורית, הרשתית
5. מחלות נוירולוגיות של הראיה ושל שרירי העין ועפעף
6. מחלות סיסטמיות וביטוין בעין
7. שינויי לחץ בעין
8. עיוורון וכבדות ראיה
9. עקרונות אופטומטריה ופעולות וניתוחים בעין

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים לקבוצות בבית החולים זיו, צפת:

שבוע ראשון

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה
מבוא	סמינר – עין אדומה	ליווי – התנהגות בחדר ניתוח	סמינר – סוכרת והעין	סמינר – יתר לחץ דם
חזרה על אנטומיה ופיזיולוגיה של העין	מרפאות – בדיקת הסגמנט קדמי	צפייה בניתוחי ירוד	בדיקה במרפאות חוץ דגש על בדיקת קרקעיות	בדיקה במרפאות חוץ
הכרת המכשור האופטלמי – מנורת סדק אופטלמוסקופ	מרפאות – בדיקת קרקעית העין	צפייה בניתוחי ירוד	מחלות רשתית – הפרדות רשתית AMD חסימות וסקולריות	בדיקה במרפאות חוץ
עקרונות הבדיקה האופטלמית	ירוד – לקראת חדר ניתוח	סמינר – גלאוקומה	סמינר סטודנט	סמינר סטודנט

שבוע שני

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה
מרפאת רשתית בדיקת קרקעיות	סמינר – אוקולופלסטיקה	פזילה ורפואת עיניים בילדים	סמינר – חבלות בעיניים קהות, חודרות וכוויות חום וכימיות	מרפאה כללית וילדים בדיקת קרקעיות
צילומים אנגיוגרפים OCT US	חדר ניתוח צפייה בניתוחים אוקולופלסטים	בדיקות במרפאת עיניים לילדים	בדיקות במרפאה אוקולופלסטית	בחינה מסכמת בעל פה
סמינר סטודנט	סמינר סטודנט	סמינר סטודנט	סמינר סטודנט	שיחת סיכום ומשוב

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים לקבוצות בבית החולים הגליל המערבי נהריה:

שבוע ראשון

08: 30- 12: 00	אנטומיה ופיזיולוגיה של העין והראיה	אנמנוזה, בדיקה פיזיקלית של העין ותפקודי הראיה/ הכרת המכשור הרפואי/ בדיקת חולה	מחלות קרנית	Journal club או הרצאה – מפגש מחלקתי	מרפאות(רשתית, כללית)/ חדרי ניתוח
12: 00- 13: 00	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	מחלקה/ מרפאות (כללית, קרנית)/ חדרי ניתוח	מרפאות (כללית, רשתית, גלאוקומה, פלסטיקה, פזילה)/ חדרי ניתוח	הצגת מקרה ודיון
13: 00- 14: 30	הגישה לעין אדומה	אופטיקה ורפרקציה	ניתוחי רפרקציה והשתלות קרנית	מחלות העדשה ניתוחי ירוד	פרמקולוגיה של העין
14: 30- 16: 00	מחלות חיזוניות של העין	מחלות הארובה ודרכי דמעות	אובאיטיס ומחלות הענביה	ביקור מודרך (סטודנטים/ מתמחים)	מחלות סיסטמיות וביטויים עיניים

שבוע שני

08: 30- 10: 00	מחלקה (בדיקת חולים והצגתם)	ניתוחי מקטע אחורי (רשתית, זגוגית)	נייר- אופטלמולוגיה	Journal club או הרצאה – מפגש מחלקתי	יום רביעי	יום חמישי
10: 15- 12: 00	מרפאות (קרנית, ניירו, גלאוקומה) חדרי ניתוח	מרפאות (כללית, פלסטיקה)/ חדרי ניתוח	מרפאות(כללית, רשתית, גלאוקומה, קרנית , פזילה)/ חדרי ניתוח	מרפאות(כללית, רשתית, גלאוקומה, פלסטיקה, פזילה)/ חדרי ניתוח	הצגת מקרה ודיון	הצגת מקרה ודיון
12: 00- 13: 00	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים
13: 00- 14: 30	מחלות רשתית וזגוגית	מחלות העפעפיים	גלאוקומה	אונקולוגיה אופטלמולוגית	סיכום/ שו"ת	סיכום/ שו"ת
14: 30- 16: 00	רפואת עיניים בילדים	פזילה	הטיפול בגלאוקומה	ביקור מודרך (סטודנטים/ מתמחים)	מבחן (כ-15 דקות לסטודנט/ית)	מבחן (כ-15 דקות לסטודנט/ית)

בית חולים פוריה

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי
08: 30- 12: 00	אנטומיה ופיזיולוגיה של העין והראיה (דר נח'ול) חדר ניתוח ירוד ופלסטיקה מרפאה אנמנזה ובדיקה	על ירוד וניתוחי ירוד (דר בהיר) מרפאות (כללית, פזילה) / חדר ניתוח ירוד ופזילה	אובאיטיס ומחלות הענביה (דר ג'באלי)	מבוא לנוירואופתלמולוגיה-1
12: 00- 13: 00	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים צילומי קרקעיות צבע לסטודנטים	הפסקת צהריים
13: 00- 14: 30	גישה לעין אדומה (דר ג'באלי)	מבוא לפזילה (דר בן ציון)	ניתוחי רפרקציה השתלת קרנית (דר נפתלי)	מחלות סיסטמיות וביטויים עיניים (ג'באלי)
14: 30- 16: 00	מחלות חיצוניות של העין (דר בן-כנען)	מחלות קרנית אופטיקה ורפרקציה (דר נפתלי)	בדיקת קרקעיות (DIRECT)	פרמקולוגיה של העין (דר נפתלי)

שבוע ראשון

שבוע שני

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי
08: 30- 10: 00	מרפאה וחדר ניתוח	מחלות רשתית וזוגיות (דר סגול)	מבוא לנוירואופתלמולוגיה ה-2 בבדיקות עזר (דר' ג'באלי)	חבלות ומצבי חירום בעיניים (דר סוציה)
10: 15- 12: 00	מרפאות חדרי ניתוח	מרפאות(כללית, רשתית, פזילה) חדרי ניתוח	מרפאות(כללית, קרנית וצילומי עיניים) / חדרי ניתוח	הצגת מקרה ודיון (דר ג'באלי)

הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	הפסקת צהריים	12:00-13:00
סיכום/ שו"ת	אונקולוגיה אופטלמולוגיה (דר גיבאלי)	רפואת עיניים ילדים (דר בן-ציון)	מבוא לגלאוקומה (דר גרפי)	מחלות העפעפיים (דר בן-כנען)	13:00-14:30
מבחן (כ-15 דקות לסטודנט/ית) דר נפתלי+דר גיבאלי	דיוני מקרים (דר נפתלי)	ניתוחי רשתית (דר נפתלי)	הטיפול בגלאוקומה		14:30-16:00

ג. חובות הקורס:

- נוכחות חובה.
- על מנת לעבור את הקורס נדרש ציון 60 לפחות, בכל אחד ממרכיבי הציון הסופי.
- בחינה סופית 50%
- קבלות רפואיות במחלקה כולל הצגת החולה ודיון קליני+הערכה כללית 50%

ג. ביבליוגרפיה:

Clinical ophthalmology :a systematic approach /Jack J. Kanski, Brad Bowling ; 7th ed. Edinburgh ;New York :Elsevier/Saunders,c2011. Edition

הערה : הספר קיים בפורמט אלקטרוני דרך Clinical Key